

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS
ARSBERETNING
1981-82

1982

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS ÅRSBERETNING 1981-82

INDHOLD

	Side
I Bestyrelsens beretning 1981-82.	
Bestyrelsen	3
Fagforeningsmæssige spørgsmål	4
Faglige spørgsmål	6
Kurser	19
Relationerne til udlandet	19
Kommunikationen til medlemmene	20
Ressourceudvalget	20
II Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.m. .	21
III Personalialia	23
IV Regnskab 1981-82 og medlemstal.	26

I

Bestyrelsens beretning 1981-82

Bestyrelsen

På generalforsamlingen den 2. oktober 1981 genvalgtes formanden, Svend Aage Christensen, Ringkøbing.

Som nyt medlem af bestyrelsen valgtes O. Warring, Roskilde herreds civilret, i stedet for K. Kofoed, Nykøbing F., der udtrådte efter eget ønske.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer genvalgtes.

På et bestyrelsesmøde den 3. oktober 1981 konstituerede bestyrelsen sig med Marie-Louise Andreasen som kasserer og H. Rosenmeier som sekretær.

Efter at Kardel i oktober 1981 var blevet udpeget til at prøvevotere i Højesteret, udtrådte han af bestyrelsen.

Som nyt medlem af bestyrelsen indtrådte Mondrup, Østre landsret, som udpeget af Østre landsrets medlemmer.

Der har været enighed om, at Mondrup har skullet anses som fuldgældigt bestyrelsesmedlem straks, uanset at han ikke formelt er valgt på en generalforsamling.

Bestyrelsen består herefter af:

Svend Aage Christensen, Ringkøbing (formand),
Marie-Louise Andreasen, Københavns byret (kasserer),
Gersing, Højesteret,
Mondrup, Østre landsret,
Julius Paulsen, Svendborg herredsret,

Riis, Vestre landsret (næstformand),
Ringberg, Hjørring civilret,
Rosenmeier, Køge (sekretær),
Warring, Roskilde herreds civilret.

Der har siden udsendelsen af forrige årsberetning været holdt 10 bestyrelsesmøder.

Fagforeningsmæssige spørgsmål

Lønpuljen: Ved fordelingen af de sparsomme midler i puljen er det lykkedes at få alle højesterets dommere placeret i 40. lønramme. Det er bestyrelsens opfattelse, at resultatet for dommerstanden under de givne forudsætninger må anses for acceptabelt, også med henblik på det fremtidige arbejde med at få løftet andre stillinger inden for vor stand. Omplaceringerne er gældende fra 1. april 1982.

Nye lønforhandlinger: Disse påbegyndes i den kommende vinter. De generelle lønforbedringer har vi som enkeltorganisation under den forhandlingsberettigede hovedorganisation AC kun begrænset indflydelse på, og det vil derfor som tidligere være ved anvendelsen af den del af lønpuljen, som vi kan gøre krav på, at slaget skal slås. Omplaceringer på basis af den nye lønpulje får virkning fra 1. april 1984.

Forhandlinger om honorarer for særlige hverv: Den i 1973 indgåede aftale om honorarer for forskellige hverv i nævn, kommissioner m.v. er i tidens løb blevet stærkt suppleret med nye hverv, der hver gang har givet anledning til forhandlinger mellem dommerforeningen, justitsministeriet, ressortministeriet samt finansministeriet. Foreningen har under disse forhandlinger konfereret med det eller de medlemmer, der er blevet udmeldt til hvervene. Ganske vist ofte efter lange tovtækkerier er det for det meste lykkedes at nå frem til forholdsvis rimelige forhandlingsresultater. Ændringer i arbejdsområderne for nogle af disse særlige hverv har medført betydelige fald i indtægterne. Dette fælder f.eks. fredningsnævnsformændenes indtægter, og dommerforeningen er derfor i samarbejde med foreningen af fredningsnævnsformænd gået i gang med forhandlinger om en ændring af betalingsgrundlaget.

Samarbejde med andre personaleorganisationer med tilknytning til retsvæsenet: Bestyrelsen har haft fællesmøder med politimesterforeningens og dommerfuldmægtigforeningens bestyrelser om fælles problemer vedr. faglige og fagforeningsmæssige spørgsmål.

Som det fremgår af dommerfuldmægtigforeningens årsberetning, er det magtpåliggende for foreningen blandt andet, at dommerfuldmægtigforeningens traditionelle arbejdsområder bevares i forhold til kontorfunktionærerne, at der udarbejdes arbejdsbeskrivelser for dommerkontorer, og at der gøres mere ud af dommerfuldmægtiges uddannelse. Også kontorphonaleorganisationerne har rejst spørgsmål om at få udarbejdet arbejdsområder og stillingsindhold for det ikke-juridiske personale, se herom referat af hovedsamarbejdsudvalgsmøde den 18. maj 1982 s. 12-16. Dommerforeningens repræsentant — formanden — har tilbudt fuldmægtigforeningens og personaleorganisationernes bestyrelse en forhandling om disse spørgsmål samt om mulighederne for en samlet aktion for at opnå flere advancementsstillinger, der modsvarer det kvalificerede og selvstændige arbejde, der udføres af fuldmægtige og kontorphonalet.

Ressourceproblemet: Det kan stadig med rette hævdes, at dette problem er påtrængende på trods af en vis udvidelse af normeringen af dommere i landsretterne og Københavns byret, af dommerfuldmægtige og af kontorphonale. Sagsantallet har været stadig stigende i landsretterne og byretterne, dels på grund af en almindelig stigning i antallet af traditionelle sager, på tvangsauktionsområdet endda eksplosivt stigende, dels på grund af sagsantalsudvidelsen, der skyldes nye lovbestemmelser, f.eks. ved ændring af reglerne om fjernelse af børn i henhold til bistandsloven (hjelpeforanstaltninger uden samtykke), indførelse af narkotikahæleri, indekspanterettigheder m.m. Betænkningen viser på en efter bestyrelsens opfattelse mere slagkraftig måde disse alvorlige ressourceproblemer. Den af justitsministeriet den 22. maj 1978 nedsatte arbejdsgruppe vedrørende retsvæsenets statistik med Marstal som formand har — som formanden omtalte det i sit mundtlige indlæg på årsmødet i oktober 1981 — afgivet en delberetning, der omhandler domstolenes nuværende sagsstatistik og forslag til ændringer heri. Det er bestyrelsens opfattelse, at der er gjort et stort og påskønnelsesværdigt arbejde af arbejdsgruppen, men delberetningens forslag vil nok ikke i tilstrækkelig grad kunne danne grund-

lag for en belysning af det, der efter bestyrelsens mening må være hovedformålet, nemlig domstolenes ressourcebehov.

Bestyrelsen har på grundlag af den ovenfor nævnte betænkning fra dommerforeningens ressourceudvalg og med henvisning til det foran anførte henstillet til justitsministeriet, at der indledes drøftelser i ministeriet med deltagelse af blandt andet en repræsentation fra bestyrelsen, inden der træffes beslutning om indførelsen af nye regler om domstolenes statistik og om afhjælpning af ressourceproblemerne.

Status under AC og DJØF-sammenslutning med FATA: Der henvises til den udsendte beretning om disse spørgsmål. Der har rundt omkring i landet været afholdt regionsmøder for byretskollegerne herom, ligesom der er foregået drøftelser herom i landsretterne og højesteret.

En kortere mundtlig redegørelse på årsmødet vil danne optakt til en endelig diskussion og til afgørelsen af disse spørgsmål.

Faglige spørgsmål

I det følgende gives en kort omtale af nogle af de faglige spørgsmål, som bestyrelsen har beskæftiget sig med siden udsendelsen af forrige årsberetning.

Retsplejerådet

Foreningen er ved Rosenmeier repræsenteret i Retsplejerådet, der i den senere tid har beskæftiget sig med to sager, nemlig dels en sag om en konvention af 27/9 1968 mellem de seks oprindelige EF-stater om retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, senere tiltrådt af Danmark, Storbritannien og Irland, dels en sag om beskyttelse af lægdommere i forhold til tiltalte.

Den omtalte EF-konvention indeholder regler om værneting i sager anlagt ved en ret i en af konventionsstaterne mod personer, der har bopæl i en anden af staterne, samt regler om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager.

Retsplejerådet har taget anledning til at udfærdige forslag til en almindelig revision af retsplejelovens kap. 22 om værneting i borgerlige sager, li-

gesom rådet har udarbejdet forslag til en lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af EF-retsafgørelser m.v.

Rådets betænkning ventes afgivet i nær fremtid.

Sagen om beskyttelse af lægdommere er rejst af justitsministeriet på grundlag af nogle tilfælde, i hvilke nævninge og domsmænd har været udsat for trusler fra tiltaltes side. I forbindelse hermed har Retsplejerådet behandlet et forslag fra Københavns byret om forbud mod offentliggørelse af lægdommers identitet.

Retsplejerådet påregner at afgive en redegørelse om de rejste spørgsmål efter en drøftelse på et seminar med Folketingets retsudvalg om lægdommere i strafferetsplejen. Dette seminar afholdes i oktober 1982.

Ekspeditionstiden i straffesager

Dette emne er behandlet i Anklagemyndighedens årsberetning 1980 og i en artikel i Juristen 1980 s. 241 ff samt i dommerforeningens årsberetning 1980-81 s. 9.

Der er ikke tvivl om, at ekspeditionstiden for straffesager er steget mærkbart i de senere år, og at såvel anklagemyndighed som domstole har længere ekspeditionstid end ønskeligt.

Dommerforeningen har deltaget i en forhandling med rigsadvokaturen om mulighederne for at nedbringe ekspeditionstiderne ved rationaliseringsforanstaltninger. På grundlag heraf har rigsadvokaten rettet henvendelse til justitsministeriet, hvor disse spørgsmål nu overvejes.

Uanset om man måtte kunne indvinde enkelte tidsmæssige besparelser ved rationaliseringsforanstaltninger, vil sådanne foranstaltninger imidlertid ikke afhjælpe den egentlige årsag til problemet, nemlig at der ikke gennem årene er tilført domstolene øgede ressourcer, svarende til den øgede arbejdsmængde. Dette spørgsmål behandles indgående i betænkningen fra foreningens ressourceudvalg. Betænkningen vil formentlig være udkommet, når denne beretning udsendes.

Straffebestemmelser i skatte-afgifts- og tilskudslovgivningen

I betænkning nr. 932/1981 har en arbejdsgruppe under justitsministeriet fremsat forslag om, at der i straffeloven indsættes nogle nærmere angivne

bestemmelser om overtrædelse af afgiftslovgivningen. Der foreslås således indsat en bestemmelse om straf af fængsel i indtil 4 år for overtrædelse af særlig grov karakter af en række afgiftslove og en tilsvarende bestemmelse om overtrædelse af særlig grov karakter af visse dele af EF-lovgivningen.

Desuden foreslås bl.a. indsat en bestemmelse i straffeloven, hvorefter den, der for at unddrage statskassen betydelige afgiftsbeløb, groft misbruger den kredit med hensyn til afregning af afgift, der er hjemlet i en række nærmere angivne afgiftslove, skal kunne straffes med op til fængsel i 4 år.

Bestyrelsens flertal er enig i, at der er behov for en bestemmelse i straffeloven om straf for grov overtrædelse af afgiftslovgivningen. Bestyrelsens flertal har desuden kunnet tiltræde arbejdsgruppens forslag til bestemmelse om groft misbrug af kreditten med hensyn til afregning af afgift. Et mindretal i bestyrelsen har fundet den sidstnævnte bestemmelse for uklar med hensyn til beskrivelsen af det strafbare gerningsindhold.

Bestyrelsen har udtalt sig om betænkningen i overensstemmelse hermed.

Retssikkerhed i skattestraffesager

I dommerforeningens årsberetning 1980-81 omtales udførligt de retssikkerhedsmæssige problemer, der rejser sig af reglerne om administrativ vedtagelse af bøder for overtrædelse af skattelovgivningen. Således refereredes en fælles henvendelse fra Dommerforeningen, Advokatrådet og Foreningen af statsautoriserede revisorer til ministeren for skatter og afgifter og en efterfølgende korrespondance med denne.

Ministeren har givet tilsagn om at nedsætte et udvalg til behandling af det rejste spørgsmål. Riis har deltaget i et møde til fastlæggelse af udvalgets kommissorium. Det må hilses med tilfredshed, at henvendelsen til skatteministeren har medført, at de rejste problemer tages op.

Straffen for berigelsesforbrydelser m.m.

I marts 1982 anmodede justitsministeriet foreningen om en udtalelse om et udkast til forslag om ændring af straffeloven med henblik på en »betydelig sænkning af strafudmålingsniveauet for berigelsesforbrydelser».

Forslaget er senere blevet gennemført ved lov nr. 239 af 1. juni 1982. Strafferammerne for berigelsesforbrydelser i straffelovens §§ 285-87 er ændret. Desuden er mindstetiden for den straf, der skal være afsonet, for at der kan ske prøveløsladelse, nedsat til 2 måneder. Ifølge bemærkningerne til forslaget tilsigtes en nedsættelse af strafudmålingsniveauet for de fleste berigelsesforbrydelser med gennemgående en tredjedel samt en udvidet anvendelse af betingede domme og af den særligt lave strafferamme i straffelovens § 287.

Ændringerne er begrundet i meget alvorlige kapacitetsproblemer hos Kriminalforsorgen og tillige i kriminalpolitiske synspunkter.

Bestyrelsens opfattelse har i korte træk været, at man finder ventetiderne til afsoning af frihedsstraffe helt uacceptable. Hvis der ikke kan findes andre udveje for nedsættelse af disse ventetider, mener bestyrelsen ikke at kunne tage afstand fra en nedsættelse af udmålingsniveauet for berigelsesforbrydelser, uanset at der gennem den sidste halve snes år er gennemført en væsentlig nedsættelse af strafudmålingsniveauet inden for dette område. En nærmere analyse ville imidlertid meget sandsynligt vise, at general- og/eller specialpræventive grunde talte for, at nedsættelsen ikke blev forholdsmæssigt lige stor for alle straffe.

Det er i øvrigt bestyrelsens opfattelse, at lovgivning i mange tilfælde hverken vil være nødvendig eller tilstrækkelig til at opnå en ændring af strafudmålingsniveauet inden for et område. En sådan ændring kan f.eks. også tænkes at blive en følge af en folketingsbeslutning, som giver udtryk for Folketingets ønske om ændring af det pågældende udmålingsniveau.

Tanker om udvidet anvendelse af betingede domme må efter bestyrelsens opfattelse forudsætte en nærmere uddybning. Betingede domme for berigelsesforbrydelser anvendes i meget vidt omfang og formentlig i væsentligt større omfang, end man får indtryk af gennem den offentlige debat. En udvidet anvendelse af betingede domme må efter bestyrelsens opfattelse forudsætte nærmere drøftelse af, hvilke tilfælde eller tilfældegrupper der sigtes til. Noget tilsvarende kan siges om tanker om udvidet anvendelse af straffelovens § 287.

Reglerne om udvidet adgang til prøveløsladelse har karakter af en detalje, som ikke skal omtales nærmere her. Det skal blot anføres, at de kortvarige frihedsstraffe (fra 3 til 5 måneder), der efter forslaget vil komme ind under prøveløsladelsesreglerne, udgøres af en meget forskelligartet gruppe

pe sager, for hvis vedkommende det ikke er umiddelbart indlysende, at der er et fælles, ensartet behov for prøveløsladelse.

Bestyrelsen har drøftet prøveløsladelsessystemet, således som det har udviklet sig. Såvidt det er oplyst for bestyrelsen, vil de generelle spørgsmål om prøveløsladelse blive drøftet i Straffelovrådet.

Bestyrelsens høringssvar, der er udsendt til medlemmerne, blev afgivet den 13. april 1982.

Varetægtsfængsling af unge mellem 15 og 18 år

I stedet for varetægtsfængsling af unge mellem 15 og 18 år bør såvidt muligt anvendes anbringelse på lukkede afdelinger på ungdomsbehandlingshjem. Dette vanskeliggøres imidlertid i et vist omfang af, at der ikke altid er ledige pladser på sådanne afdelinger. Problemet er efter det oplyste landsdækkende. Det har imidlertid i den senere tid været særligt aktuelt på Sjælland og Lolland-Falster. Årsagen til dette har været, at ungdomsbehandlingshjemmet »Skibbyhøj», der drives af Frederiksborg amtsråd, ikke har haft fuld kapacitet. Desuden har amtsrådet ønsket helt at nedlægge »Skibbyhøjs» lukkede afdeling.

Dommerforeningen har i denne anledning henvendt sig til justitsministeriet på grundlag af nogle talmæssige oplysninger, der på bestyrelsens vegne blev indhentet af Zinck, Frederikssund. Dette har været medvirkende til, at ministeriet har taget sagen op over for Frederiksborg amtsråd.

Justitsministeriet har tilkendegivet som sin egen opfattelse, at det er særdeles ønskeligt, at der sikres et tilstrækkeligt antal pladser til unge anholdte uden for det traditionelle fængselssystem.

Dommerforeningen har senere deltaget i et møde mellem landets socialchefer om det omhandlede spørgsmål. I mødet deltog tillige repræsentanter for forsvarerne, anklagemyndigheden og Kriminalforsorgen.

Der var enighed mellem repræsentanterne for domstole, forsvarere, anklagemyndighed og Kriminalforsorgen om det ønskelige i at have et tilstrækkeligt antal pladser på lukkede institutioner uden for fængsler.

Repræsentanterne for socialforvaltningerne var inde på, at opretholdelsen af sådanne pladser måske snarere er en opgave for Kriminalforsorgen. Det blev i øvrigt oplyst, at man i nogle jyske politikredse har haft gode erfaringer med anbringelse på *åben* afdeling på ungdomsbehandlingshjem.

Efter det oplyste har Frederiksborg amtsråd senere truffet bestemmelse om at bevare »Skibbyhøjs» lukkede afdeling, hvilket må hilses med tilfredshed.

Begrænsning af vedlæggelse af forakter i straffesager

Dette spørgsmål har været drøftet i hovedsamarbejdsudvalget for domstolene, ligesom det har været behandlet i dommerforeningens udvalg om domskoncipering. På grundlag af en indstilling fra udvalget har dommerforeningen anmodet justitsministeriet om at tage initiativ til indførelse af en bestemmelse om, at der ikke længere skal vedlægges en verserende straffesag alle akter i tiltaltes tidligere straffesager, men alene udskrifter af tiltaltes tidligere domme.

Straffesager mod personer, der har været straffet mange gange tidligere, vil, såfremt dette gennemføres, blive lettere at håndtere og forsende.

Det må håbes, at der i nær fremtid vil blive opnået et resultat i denne sag.

Inkasso- og mødesalærer ved visse fogedforretninger

Efter at der for nogle år siden ved en ændring af retsplejelovens § 478 blev indført mulighed for at foretage udlæg på grundlag af gældsbreve, vekslers, checks og løsørepandebrev, opstod der nogen tvivl om, hvilke inkasso- og mødesalærer fogedretterne skulle tillægge i sådanne sager. Tvivlen smittede i et vist omfang af også på sager om udlæg på grundlag af pantebrev i fast ejendom, og der opstod efterhånden en uensartet praksis inden for de nævnte områder, således at salærets størrelse i et vist omfang afhang af, hvilken fogedret sagen blev behandlet ved. Advokatrådet henledte dommerforeningens opmærksomhed på forholdet. Foreningen nedsatte en arbejdsgruppe, der efter forhandling med Advokatrådet foreslog, at den traditionelle praksis vedrørende inkasso- og mødesalærer for udlæg på grundlag af pantebrev i fast ejendom opretholdes, men at der for udlæg på grundlag af de øvrige omhandlede fundament kun gives halvt mødesalær, men til gengæld fuldt inkassosalær efter den almindelige inkassosalærtakst, d.v.s. ikke efter pantebrevstaksten. Foreningen har i en skrivelse af 1. juni 1982 til medlemmerne orienteret herom og har henstillet, at arbejdsgruppens forslag følges.

Bestyrelsen har set det som en foreningsinteresse at arbejde for ensartede retningslinjer inden for områder af praktisk-administrativ karakter. Det er efter bestyrelsens opfattelse meget uheldigt, hvis der ikke følges nogenlunde ensartede retningslinjer inden for sådanne områder. Henstillingen i skrivelsen af 1. juni 1982 skal derfor gentages her.

Indekspantebreve

Ved skrivelse af 12. februar 1982 anmodede justitsministeriet foreningen om en udtalelse om et udkast til forslag til ændring af tinglysningsloven i forbindelse med den påtænkte lovgivning om indekspantebreve. Ministeriet anmodede om svar inden den 22. februar 1982.

Som følge af den korte svarfrist sammenholdt med den komplicerede karakter af reglerne i udkastet så foreningen sig ikke i stand til at realitetsbehandle sagen.

I foreningens svar, der var dateret den 20. februar 1982, udtaltes derfor, at foreningen ikke så sig i stand til inden for den korte svarfrist at behandle lovforslaget med den fornødne grundighed. Man gjorde samtidig opmærksom på, at vedtagelsen af lovforslaget ville medføre et meget stort medarbejde for fogedretterne, og at foreningen derfor ikke kunne tiltræde, at der i udkastet til bemærkninger til lovforslaget var anført, at forslaget ikke ville medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Forslaget blev gennemført ved lov nr. 120 af 31. marts 1982, der går ud på en række ændringer i tinglysningsloven. Samtidig blev der foretaget ændringer i tinglysningscirkulæret.

Reglerne medfører næppe særlige problemer i *tinglysningsmæssig* henseende og er på dette punkt ikke ressourcekrævende.

Til orientering gengives en intern instruks, der anvendes ved retten i Køge, vedrørende tinglysning af indekspantebreve:

»Det praktiske tinglysningsmæssige

- 1) I tingbogen anføres »Indekslån».
- 2) Hvis der er refinansieringsklausul, anføres tillige »med refinansieringsklausul».
- 3) Respekter af indekslån, herunder rykningsklausuler skal anføre ud-

trykkeligt, at det respekterede lån er et indekslån.

- 4) Hvis indekslånet indeholder en refinansieringsklausul, skal respekter af indekslånet, herunder rykningsklausuler, angives udtrykkeligt, at det har refinansieringsklausul.
- 5) Ved ombytning med et indekslån/indsættelse af et indekslån i et ejerpant gives altid indekslånet anmærkning om de efterstående panthavere. Husk, at genparten af det bortfaldne lån skal blive i akten.
- 6) Om stempling af indekslån se skattedepartementets cirkulære af 29. marts 1982.
- 7) Hvis et indekslån har vilkår, der synes urimelige, navnlig hvis renten er væsentligt over 2,5 % p.a., bør det overvejes, om der skal ske indberetning til bagmandspolitiet.»

De nye regler i tinglysningsloven har imidlertid også betydning for *fogedretterne*, idet de blandt andet går ud på fastsættelse af regler om indekspantebrevs stilling på tvangsauktion.

Reglerne herom er udviklede, specielt med hensyn til prioritetsstillingen for indekspantebreve, der er lyst på en ejendom som led i en »ombytning» med en tidligere pantehæftelse, eller som er indsat i et ejerpant. Ombytning og indsætning i ejerpant har ganske vist i en årrække næppe haft den helt store praktiske betydning, men man kan nok forestille sig, at disse retsinstitutter får voksende betydning i fremtiden som følge af den økonomiske afmatning. Tvangsauktioner over ejendomme, på hvilke der er lyst indekspantebreve, som er indsat ved ombytning eller ved indsættelse i ejerpant, vil blive en betydelig belastning for fogedretterne, hvis de kommer til at forekomme mere end blot sporadisk, hvad man i midlertid må befrygte.

Kontorfunktionærernes advancementer

Fra dommerside er der lejlighedsvis fremkommet kritik af den måde, hvorpå forfremmelsen af retternes kontorpersonale foregår. Kritikken sigter til, at dommerne reelt har meget lidt indflydelse på hvem der forfremmes, uanset at dommerne er chefer og derfor efter kritikernes opfattelse burde have haft væsentlig indflydelse på spørgsmålet.

For så vidt angår tjenestemandsansat kontorpersonele behandles alle forfremmelsessager i et forfremmelsesnævn, der består af repræsentanter for justitsministeriet, personalet og dommerforeningen (Rosenmeier). Forfremmelsesnævnet lægger navnlig vægt på karakteren af ansøgernes arbejde og ansøgernes anciennitet inden for retsvæsenet. Rosenmeier har i sin tid i forfremmelsesnævnet navnlig set det som sin opgave at arbejde for, at vedkommende dommers indstilling om flere ansøgere fra samme embede følges. Kontorpersonelets repræsentanter har om dette spørgsmål anført, at det vil være en forudsætning for, at de som almindelig regel kan gå ind for at følge dommerens indstilling om flere ansøgere, at man generelt kan forvente, at dommeren i sådanne tilfælde over for personalet vil stå ved sin indstilling, hvad der imidlertid ifølge kontorpersonelets repræsentanter ikke altid har været tilfældet.

For så vidt angår overenskomstansat personale gennemgås alle ansøgninger under forhandlinger mellem justitsministeriet og HK. Efter hvad der er oplyst for dommerforeningen, følges retningslinjer svarende til dem, der følges i forfremmelsesnævnet. Det er forekommet, at en dommers indstilling om flere ansøgere fra embedet ikke er blevet fulgt, omend der i sådanne tilfælde er blevet optaget forudgående forhandlinger med vedkommende dommer.

Det er et meget vanskeligt og komplekst spørgsmål, om dommerforeningen bør arbejde for, at der opstilles andre retningslinjer for forfremmelse af kontorpersonele end de anciennitetssynspunkter, der i væsentlig grad følges nu, og om foreningen i forbindelse hermed bør søge at sikre dommerne større indflydelse på forfremmelserne.

Spørgsmålet overvejes fortsat i bestyrelsen, der vil forhandle med dommerfuldmægtigforeningen og kontorpersonelets organisationer om det.

Ægteskabsudvalgets betænkning 7

Justitsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, der har til opgave at udarbejde forslag til revision af reglerne om behandling af sager om forældremyndighed. Til brug for bl.a. arbejdsgruppen bad justitsministeriet i september 1981 bl.a. dommerforeningen om en udtalelse om dele af ægteskabsudvalgets betænkning 7.

Betænkningen indeholder en række tanker og forslag om behandlingen

af ægteskabssager. Der må nærmere henvises til betænkningen, men det kan formentlig ganske kort siges, at betænkningen går ud på overvejelser om, hvorvidt behandlingen af ægteskabssager bør gøres mere uformel, end det er tilfældet nu, og om der i højere grad bør inddrages familiesagkyndige i sagsbehandlingen.

Under sagens behandling har bestyrelsen drøftet, om dommerforeningen burde rejse spørgsmålet, om hvorvidt afgørelse af samkvemsretsspørgsmål bør henlægges til domstolene, således at retten kunne afgøre spørgsmålet om samkvemsret i forbindelse med afgørelsen af forældremyndighedsspørgsmålet.

Det har dog været den overvejende opfattelse hos bestyrelsen, at dette spørgsmål ikke bør rejses, idet det måtte blive en nødvendig konsekvens, at også sager om ændring af samkvemsret blev henlagt til domstolene. På grund af sagernes store mængde og omfang ville arbejdet med behandlingen af dem imidlertid ikke kunne udføres uden meget væsentlige ressourcetilførsler, som det næppe ville være realistisk at regne med.

Spørgsmålet forventes at ville blive forelagt bestyrelsen ved en senere lejlighed.

Udvidelse af kontorfunktionærernes § 17 a-bemyndigelser

Justitsministeriet bad i december 1981 bl.a. dommerforeningen om en udtalelse om et udkast til forslag til ændring af retsplejelovens § 17 a, gående ud på, at der skulle kunne gives kontorfunktionærer bemyndigelse til at underskrive tinglysningsdokumenter og foretage notarialforretninger.

I forbindelse hermed fremsatte Københavns byret et forslag om, at der yderligere blev givet mulighed for, at kontorfunktionærer kan beklæde retten i faderskabssager, der ikke giver anledning til tvist.

Dommerforeningen udtalte i sit svar, at man ikke havde indvendinger mod forslagene.

Forslagene er senere gennemført ved lov nr. 223 af 26. maj 1982.

Ændringerne er begrundet i rationaliseringshensyn. Det er forudsat, at de pågældende kontorfunktionærer, før bemyndigelsen meddeles, har gennemgået en passende uddannelse.

Med hensyn til faderskabssager vil ændringerne formentlig kun få betydning for de kollegiale retter.

Derimod må det antages, at muligheden for at lade kontorfunktionærer underskrive tinglysningsskemaer vil kunne få praktisk betydning for mange byretters vedkommende. Det må blive den enkelte dommers opgave at sørge for, at dommerfuldmægtigene fortsat får en forsvarlig uddannelse inden for tinglysningsskemaområdet.

Arbejdsgruppen om processpørgsmål

Arbejdsgruppen, der består af Friis-Jensen, Rosenmeier og Warring, har beskæftiget sig med nedennævnte spørgsmål:

1) Udformning af ny stævningsskemaet med henblik på obligatorisk anvendelse i inkassosager.

En skemaet svarende til den udformede forhandles nu af fa. Wroblewski. Arbejdsgruppen har i skrivelse af 6. januar 1982 orienteret foreningens medlemmer herom og til orientering udsendt gruppens udkast til vejledning i brugen af formularsættet.

Sagen om skemaet ventes afsluttet efter årsberetningens færdigredigering ved en skrivelse fra arbejdsgruppen til justitsministeriet med kommentar til de høringssvar vedrørende skemaet, som justitsministeriet har indhentet. Der vil formentlig kunne oplyses nærmere herom på årsmødet.

2) Koordination af praktiske rationaliseringsforanstaltninger ved byretterne.

Gruppen har skrevet herom til medlemmerne den 6. januar 1982.

Der er ikke indkommet oplysninger, som har kunnet danne grundlag for meddelelser til medlemmerne om rationaliseringsforanstaltninger. Bestyrelsen skal minde om, at gruppen fortsat gerne modtager underretning om sådanne foranstaltninger.

3) Indhentning af oplysninger om, i hvilket omfang der anvendes skriftlig forberedelse af civile sager.

Der henvises til Arbejdsgruppens skrivelse af 6. januar 1982 om emnet.

4) Den praktiske ekspedition af forkyndelsen af stævninger med henblik på opnåelse af ensartede retningslinjer.

Gruppen har igennem længere tid arbejdet med dette spørgsmål og påregner at tage et initiativ kort efter årsberetningens færdigredigering.

Det Danske Voldgiftsinstitut

Som det fremgår af artikler af Jørgen Trolle i DJØF-bladet 1982 s. 290 og af advokat Jørgen Grønborg i Advokaten 1982 s. 157 er der oprettet et voldgiftsinstitut kaldet Det Danske Voldgiftsinstitut, i internationale relationer Copenhagen Arbitration. Om baggrunden for oprettelsen og instituttets organisation henvises til artiklerne og det notat, som foreningen tidligere har udsendt til medlemmerne.

Foreningen er ved Julius Paulsen repræsenteret i instituttets bestyrelse.

Det forhold, at foreningen således er repræsenteret ved en byretsdommer, har givet anledning til visse misforståelser. Der er imidlertid ikke til sigtet nogen ændring for så vidt angår de sagskategorier, der traditionelt er blevet behandlet med f.eks. højesteretsdommere og præsidenter for Sø- og Handelsretten som opmænd.

Som det fremgår af det udsendte notat, fremhævede man imidlertid fra advokatside under drøftelserne om voldgiftsinstituttets oprettelse, at der navnlig var et stærkt behov for at få reguleret behandlingen af tvister vedrørende f.eks. interessentskabskontrakter i de liberale erhverv, hvor voldgiftsbehandling typisk er aftalt. Da disse sager forekommer over hele landet, og da lokalkendskab ofte vil være af væsentlig betydning for en fornuftig løsning, vil det være naturligt at udpege en byretsdommer i området som formand for voldgiftsretten.

På denne baggrund har bestyrelsen fundet det rigtigt, at foreningens repræsentant i instituttets bestyrelse er en byretsdommer. I øvrigt bør det fremhæves, at parterne i en voldgiftssag naturligvis fortsat vil have den afgørende indflydelse på valget af voldgiftsrettens medlemmer.

Det er tanken, at repræsentanten i instituttets bestyrelse til stadighed skal være medlem af dommerforeningens bestyrelse, og det må ventes, at dommerforeningens repræsentant ikke peger på sig selv som opmand.

Hvervet som medlem af instituttets bestyrelse er ulønnet, i hvert fald foreløbig, da instituttet ikke hidtil har haft nævneværdige indtægter.

Dommerforeningens informationsudvalg

Udvalgets aktuelle arbejde omfatter følgende:

1. Under udgivelse

- a. *Per Sørensen*: En oversigt over erstatning for uberettiget varetægtsfængsling og anholdelse.

Oversigten er færdig og renskrevet. Manuskriptet er pr. 1/7 1982 overgivet til Juristforbundets forlag klar til trykning.

- b. Oversigter over sagsbehandling.

Stampe Jakobsen: Ordinær Ret.

Anne Kjær: Ægteskabssager.

Kjærsgaard: Politisager.

Marie-Louise Andreasen og Mondrup: Grundlovsforhør.

Disse 4 sagsbehandlingsredegørelser er ved at blive renskrevet klar til udgivelse, men alene til brug for domstolene, bortset fra politisagsoversigten, som også vil blive stillet til rådighed for politifuldmægtigene.

Udgivelse af disse 4 oversigter vil ske ved trykning på politiets trykningskontor. Et nyt ringbind med disse oversigter forventes udsendt af Justitsministeriet til domstolene antagelig i oktober 1982.

2. Under udarbejdelse

- a. *Claus Larsen*: Oversigt over domme vedr. overtrædelse af straffelovens § 252.

- b. *H. Kallehauge*: Strafudmåling i narkotikasager.

Disse oversigter ventes færdige i efteråret 1982.

3. Emner til kommende udgivelser

Materiale indsamles for tiden løbende til forventede oversigter vedrørende:

- Brandstiftelse.
- Grænser mellem bøde og frihedsstraf i skatte- og momssager.
- Militære straffesager.
- Miljøsager.

Om der vil blive basis for at udfærdige en oversigt over en eller flere af de under punkt 3 nævnte emner vil afhænge dels af domsmaterialet dels af den dommer, der skal påtage sig opgaven, idet det altid i sidste instans afhænger af forfatterens skøn, om det er muligt med rimelighed at udfærdige en oversigt over det materiale, som han får overladt. Informationsudvalget udøver selv kun det første foreløbige skøn.

Kurser

- a. Dommerkurset i marts 1982 på Rungstedgaard, hvori deltog 35 dommere, viste sig stort set vellykket, og et nyt kursus er planlagt til 1.-5. marts 1983 med et nogenlunde tilsvarende program som i 1982.

- b. Et fællesseminar med dommerfuldmægtige og advokater på Nyborgstrand er berammet til den 29.-30. oktober 1982. Om seminaret og muligheden for at deltage er der allerede udsendt underretning, og de udtrukne deltagere har fået eller vil snarest få meddelelse herom.

Relationer til udlandet

Dommerforeningens formand har deltaget i den islandske dommerforenings årsmøde i Reykjavik først i november og i den svenske dommerforenings møde i Malmø sidst i november 1981.

Formanden deltog endvidere i den finske Härradshövdingförenings møde i Imatra (i Karelen) den 3.-5. juni 1982, medens Jul. Paulsen deltog i den finske Stadsdomareförenings møde i Turku (Åbo) den 11.-12. juni 1982.

Den Internationale Dommerunions møde blev i 1981 afholdt i Wien i november (uge 46). De danske deltagere var formanden, Høeg og Riis. Ved mødet blev Island optaget i Den Internationale Dommerunion.

I juni 1982 har Brandt Petersen og Koustrup deltaget i et domtermøde i Akademie Sankelmark i Sydslesvig, ligesom der i juni 1982 var dansk deltagelse i Euro-Treff under Kieler-Woche arrangementerne. De danske deltagere var i år formanden, Rosenmeier, Carsten Jepsen og Iversen.

Som sædvanlig deltog en højesteretsdommer, 2 landsdommere og 3 byretsdommere i en besøgsrejse i marts 1982 til Luxembourg, hvor dommere fra alle medlemslandene overværede foredrag og retssager ved EF-domstolen.

Kommunikationen til medlemmerne

Bestyrelsen har i årets løb *orienteret medlemmerne om aktuelle sager* og har i enkelte tilfælde sendt genpart af foreningens svar på høringer.

Bestyrelsen har endvidere taget initiativ til afholdelse af *regionsmøder* den 26/3-82 i Ringkøbing for kolleger fra Syd- & Vestjylland, den 27/8-82 for Fynsområdet, den 30/8-82 for Syd- og Sønderjyllandsområdet, den 1/9-82 for Vestjyllandsområdet, den 3/9-82 for Nordjyllandsområdet og den 13/9-82 for Østjyllandsområdet.

Ressourceudvalget

Som nævnt i årsberetningen 1980-81 har et udvalg under foreningen arbejdet med spørgsmålet om domstolenes ressourceproblemer. Man har indhentet oplysninger om berammelsestider og har med bistand af en statistiker foretaget analyser af udviklingen i sagsantal og bevillinger.

Udvalget har fremsat forskellige forslag til initiativer, der kunne forbedre forholdene på det ressourcemæssige område.

Udvalgets betænkning er afgivet til dommerforeningen i juni 1982 og ventes udsendt til medlemmerne sammen med udsendelsen af årsberetningen 1981-82.

II Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.m.

Svend Aage Christensen er medlem af repræsentantskabet for Danmarks Jurist- og Økonomforbund og af retsgruppen under forbundet.

Rosenmeier er medlem af retsplejerådet.

Holmstrup er medlem af udvalget om den fremtidige organisering af mentalobservationsvirksomheden.

K. Iversen er foreningens repræsentant i »Det kriminalpræventive råd« og i justitsministeriets kontaktgruppe vedrørende blanketspørgsmål.

Rosenmeier er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet vedrørende tjenestemandsansat kontorpersonele ved domstolene.

Svend Aage Christensen, Bitsch og Haulrig er medlemmer af hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Marie-Louise Andreasen er medlem af justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg.

Kardel er medlem af bestyrelsen for Dansk Forsorgsselskab.

Dommerforeningens informationsudvalg består af Agersnap, E. Mikkelsen, Kallehauge og Beier.

Foreningens arbejdsgruppe vedrørende praktiske processpørgsmål består af Rosenmeier, Friis-Jensen, Sæby og Warring.

Foreningens arbejdsgruppe vedrørende ressourcepørgsmål består af Kardel, Marie-Louise Andreasen, Rosenmeier og Bitsch.

Foreningens udvalg vedrørende forholdet til medierne består af Vollmond, Gersing og Riis.

Julius Paulsen er medlem af bestyrelsen for Det Danske Voldgiftsinstitut. Ringberg er medlem af teknologiudvalget under hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Warring er medlem af justitsministeriets udvalg vedrørende retshjælp m.v. Marstal er formand for justitsministeriets arbejdsgruppe vedrørende retsvæsnets statistik.

Mondrup er foreningens repræsentant i udvalget om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen.

III Personalia

Nyudnævnelser

Retsassessor Torkil Rasmussen, Haderslev, civildommer i Kolding retskreds fra 1. oktober 1981.

Fuldmægtig i justitsministeriet Birte Lynæs, dommer i Københavns byret fra 1. december 1981.

Politiassessor Ina Steincke, København, dommer i Københavns byret fra 1. maj 1982.

Retsassessor Arne Lyngesen, Glostrup, dommer i Københavns byret fra 1. maj 1982.

Retsassessor Per Larsen, Brøndbyerne, dommer i Brøndbyernes retskreds fra 16. juni 1982.

Niels Erik Pontoppidan, afdelingschef i justitsministeriet, dommer i Højesteret fra 1. juli 1982.

Retsassessor Hans Christian Raffnsøe, Esbjerg, dommer i Ribe retskreds fra 1. juli 1982.

Retsassessor Preben Fusager, Vejle, dommer i retten i Århus fra 1. september 1982.

Ændrede udnævnelser

Kristian Frøsig, Østre landsret, vicepræsident for Sø- og Handelsretten i København fra 1. november 1981.

Peter Martensen Christensen, Højesteret, præsident for Højesteret fra 1. december 1981.

Hans Christen Dahler Kardel, Østre landsret, dommer i Højesteret fra 1. december 1981.

Peter Arne Lilholt, Københavns byret, dommer i Vestre landsret fra 1. februar 1982.

Jes Torben Bryld, retten i Brødstrup, kriminaldommer i Gladsaxe retskreds fra 1. februar 1982.

Niels Ehrenreich, civilretten i Gentofte, dommer i Brødstrup retskreds fra 1. marts 1982.

Hanne Blegvad Jensen, Københavns byret, dommer i Østre landsret fra 1. april 1982.

Sven Ziegler, Københavns byret, dommer i Østre landsret fra 1. april 1982.

Ingeborg Heide-Jørgensen, Brøndbyerne, civildommer i Gentofte retskreds fra 15. maj 1982.

Christian Finn Christensen, Randers, dommer i Åbenrå retskreds fra 1. juni 1982.

Gunnar Herman Seligmann, Århus, dommer i retten i Randers fra den 1. juli 1982.

Else Lægaard Mols, Østre landsret, dommer i Højesteret fra 1. juli 1982.

Afgåede

Mogens Hvidt, højesteretspræsident, med udgangen af november 1981.

Kai Andreas Bøggild, kriminalretten i Gladsaxe, med udgangen af december 1981.

Hans Christian Schaumburg, Højesteret, med udgangen af juni 1982.

Ib Lunøe, Østre landsret, med udgangen af juni 1982.

Børge Pontoppidan Schäffer, Vestre landsret, med udgangen af juni 1982.

Peter Dam, Ribe, med udgangen af juni 1982.

Døde

Georg Ulrich, forhenværende kriminaldommer i Viborg by- og herredsret, død 17. maj 1981.

Frank Helms Damkier, vicepræsident for Sø- og Handelsretten i København, død 3. september 1981.

Niels Erik Skander-Madsen, forhenværende kriminaldommer i Helsingør retskreds, død 17. september 1981.

Max Sørensen, forhenværende dommer i EF-domstolen, professor dr.jur., død 11. oktober 1981.

Max Reiserer, forhenværende dommer i Østre landsret, død 6. november 1981.

Erik Hansen, forhenværende dommer i Middelfart købstad, død 3. december 1981.

Poul Birger Nielsen, forhenværende dommer i Odense by- og herredsret, død 16. januar 1982.

Per Malchau, Åbenrå, død 26. marts 1982.

Borg Kuld Hansen, forhenværende dommer i Østre landsret, død 3. april 1982.

Erik Andreas Skriver, Aalborg, død 15. august 1982.

IV

Regnskab 1981-82 og medlemstal

Regnskab for tiden 1. august 1981 - 31. juli 1982

Indtægter:

		(1981/82)
Kontingent (264 x 300)	79.200,00	(76.950,00)
Renter m.v.	27.671,77	(24.089,00)
Ialt	106.871,77	(101.039,00)

Udgifter:

Årsmøde	73.202,00	(41.007,24)
Bestyrelsen	8.571,49	(5.904,00)
Årsberetningen	11.679,85	(9.438,60)
Dommerunionen	1.199,65	(1.166,17)
Understøttelsesfonden	6.000,00	(6.000,00)
Kontor- og andre udgifter	13.421,53	(5.776,70)
Ialt	114.074,52	(69.292,71)
Over-/underskud	- 7.202,75	(+31.746,29)
	106.871,77	(101.039,00)

Beholdningen pr. 31. juli 1982 er 292.198,20 kr., heraf obligationer til pålydende 210.000 kr.

Medlemmerne den 1. august 1982

Højesteret	16
Østre Landsret	44
Vestre Landsret	19
Sø- og Handelsretten	3
Københavns Byret	32
Byretterne udenfor København	146
Færøerne	1
Grønland	1
EF-domstolen	1
	263
Afgående dommere	109
Samlet medlemstal	372